

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

**Кафедра менеджменту, фінансів та бізнес-
адміністрування**

УЗГОДЖУЮ

В.о директора Навчально-
наукового інституту «Європейська
школа бізнесу»

Ю. Ремига
" 07 " 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри
менеджменту, фінансів та бізнес-
адміністрування

" 07 " 09 2022 р.

Н. Приймак
2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»

Київ – 2022

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі навчальних планів №0736/21-01, №0736з/21-02, №073п/21-03, №073пз/21-04, схвалених на засіданні Вченої ради університету (протокол №7 від 01.07.2021 р.).

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

В.о. завідувача кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування
кандидат економічних наук _____ Н. Приймак

Доцент кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування
к.е.н., доцент _____ В. Амбарчян

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування протокол № 7 від «07» вересня 2022 р.

В.о. завідувача кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування _____ Н. Приймак

Гарант ОП _____ Ю. Ремига

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Метою дисципліни «Економічний аналіз» є отримання здобувачами теоретичних знань та практичних навичок аналізу фінансового стану та результатів діяльності суб'єкта господарювання з метою використання отриманих даних для прийняття управлінських рішень.

1.2 Завдання дисципліни «Економічний аналіз»:

- отримання теоретичних знань щодо економічної суті та видів економічного аналізу;
- формування умінь збору та систематизації обліково-економічної інформації для її подальшого аналізу;
- оволодіння методичними прийомами описових методів аналізу та методів детермінованого факторного аналізу;
- здобуття практичних навичок аналізу фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності та рентабельності суб'єкта господарювання;
- оволодіння знаннями щодо аналізу ринкової концентрації.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності	ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння / навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
1.	здатність розв'язувати складні спеціалізовані	концептуальні наукові та практичні знання,	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички,	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей,	управління складною технічною або професійною діяльністю чи

	задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.	критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності					
2.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
3.	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. Здатність визначати	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних;	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних

	перспективи розвитку організації.		проблем у сфері професійної діяльності або навчання	спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
--	-----------------------------------	--	---	--	---

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації. ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
--------------------------------------	---

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- предмет, завдання та функції економічного аналізу;
- методи та методичні прийоми економічного аналізу;
- інформаційні джерела економічного аналізу;
- методику аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання;
- процедури аналізу рентабельності суб'єкта господарювання;
- підходи до аналізу грошових потоків підприємства;
- методики аналізу середовища діяльності суб'єкта господарювання та ринкової концентрації.

У процесі набуття практичних навичок студент повинен **вміти:**

- обирати методи аналізу господарської діяльності підприємства;
- взаємодіяти з різними підрозділами підприємства для отримання необхідної аналітичної інформації;
- систематизовувати обліково-економічну інформацію для проведення аналізу господарської діяльності підприємства;
- аналізувати фінансовий стан та фінансові результати діяльності підприємства;
- складати плани аналізу діяльності підприємства;
- складати аналітичні звіти щодо результатів діяльності суб'єкта

господарювання;

- приймати управлінські рішення на основі отриманих даних.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 год. / 4 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Тема 1. Теоретичні засади економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання.

Економічне значення поняття «економічний аналіз» та його зв'язок з іншими дисциплінами. Мета економічного аналізу. Етапи економічного аналізу. Класифікація видів економічної діяльності.

Тема 2. Інформаційні джерела економічного аналізу.

Поняття економічної інформації. Зовнішні та внутрішні джерела економічної інформації. Фінансова звітність підприємства як основне джерело економічного аналізу. Елемети фінансових звітів: активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати, фінансовий результат. Форми фінансової звітності: звіт про фінансовий стан, звіт про фінансові результати, звіт про руз грошових коштів, звіт про зміни у власному капіталі, примітки до річної фінансової звітності.

Тема 3. Методи економічного аналізу.

Поняття методів економічного аналізу. Класифікація методів економічного аналізу. Характеристика описових методів аналізу: факторний аналіз, вертикальний та горизонтальний аналіз, метод абсолютних та відносних різниць, індексний метод, метод коефіцієнтного аналізу.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 4. Аналіз структури та динаміки господарських засобів та джерел їх формування.

Поняття вертикального аналізу (аналіз динаміки). Поняття горизонтального аналізу (аналіз динаміки). Темп зростання та темп приросту. Аналіз структури та динаміки активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів та витрат.

Тема 5. Аналіз ліквідності підприємства.

Економічне значення поняття «ліквідність». Типи ліквідності.

Класифікація активів підприємства за типом ліквідності. Коефіцієнти абсолютної, швидкої та поточної ліквідності.

Тема 6. Аналіз платоспроможності підприємства.

Економічне значення поняття «платоспроможність». Типи платоспроможності. Класифікація зобов'язань підприємства за типом платоспроможності.

Тема 7. Аналіз рентабельності підприємства.

Економічне значення поняття «рентабельність». Підходи до аналізу рентабельності: дохідний підхід, витратний підхід та ресурсний підхід. Показники ефективності використання прибутку суб'єкта господарювання.

Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства.

Поняття ділової активності підприємства. «Золоте правило» економічного розвитку підприємства. Аналіз фондівддачі, фондомісткості, оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей.

Тема 9. Аналіз грошових потоків підприємства.

Економічне значення поняття «грошові потоки підприємства». Види діяльності підприємства: операційна, інвестиційна та фінансова діяльність. Звіт про рух грошових коштів як основне джерело аналізу грошових потоків підприємства. Теорія вартості грошей в часі. Коефіцієнтний аналіз грошових потоків.

Тема 10. Аналіз ринкової концентрації.

Ринкова концентрація як основний критерій конкуренції на ринку. Аналіз конкурентного середовища. Типи ринкової концентрації: досконала конкуренція, монополістична конкуренція, олігополія, монополія. Індекс концентрації, індекс Герфіндаля-Хіршмана, індекс Лінда.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Денна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний розділ 1. Основи економічного аналізу.												
Тема 1. Теоретичні засади економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання.	9	2	1	-	-	6	10	0	-	-	-	10

Тема 2. Інформаційні джерела економічного аналізу.	9	2	1	-	-	6	13	1	-	-	-	12
Тема 3. Методи економічного аналізу.	12	4	2	-	-	6	14	1	1	-	-	12
Модуль №1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 1	32	8	6	-	-	18	37	2	1	-	-	34
Змістовний розділ 2. Аналіз господарської діяльності підприємства.												
Тема 4. Аналіз структури та динаміки господарських засобів та джерел їх формування.	9	2	1	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 5. Аналіз ліквідності підприємства.	12	4	1	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Тема 6. Аналіз платоспроможності підприємства.	11	4	1	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 7. Аналіз рентабельності підприємства.	12	4	1	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства.	12	4	2	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Тема 9. Аналіз грошових потоків підприємства.	10	2	1	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Тема 10. Аналіз ринкової концентрації.	12	4	1	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Модуль №2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Індивідуальне завдання	8	-	-	-	-	8	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим розділом 2	88	24	10	-	-	54	83	4	3	-	-	76
Усього годин	120	32	16	-	-	72	120	6	4	-	-	110

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання.	2
2	Тема 2. Інформаційні джерела економічного аналізу.	2
3	Тема 3. Методи економічного аналізу.	4
4	Тема 4. Аналіз структури та динаміки господарських засобів та джерел їх формування.	2
5	Тема 5. Аналіз ліквідності підприємства.	4
6	Тема 6. Аналіз платоспроможності підприємства.	4
7	Тема 7. Аналіз рентабельності підприємства.	4
8	Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства.	4
9	Тема 9. Аналіз грошових потоків підприємства.	2
10	Тема 10. Аналіз ринкової концентрації.	4
Разом		32

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

За навчальним планом семінарських занять не передбачено.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Теоретичні засади економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання.	1
2.	Тема 2. Інформаційні джерела економічного аналізу.	1
3.	Тема 3. Методи економічного аналізу.	2
4.	Модуль 1	2
5.	Тема 4. Аналіз структури та динаміки господарських засобів та джерел їх формування.	1
6.	Тема 5. Аналіз ліквідності підприємства.	1
7.	Тема 6. Аналіз платоспроможності підприємства.	1
8.	Тема 7. Аналіз рентабельності підприємства.	1
9.	Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства.	2
10.	Тема 9. Аналіз грошових потоків підприємства.	1
11.	Тема 10. Аналіз ринкової концентрації.	1
12.	Модуль 2	2
Разом		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

За навчальним планом лабораторних занять не передбачено.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання.	6
2	Тема 2. Інформаційні джерела економічного аналізу.	6
3	Тема 3. Методи економічного аналізу.	6
4	Тема 4. Аналіз структури та динаміки господарських засобів та джерел їх формування.	6
5	Тема 5. Аналіз ліквідності підприємства.	7
6	Тема 6. Аналіз платоспроможності підприємства.	6
7	Тема 7. Аналіз рентабельності підприємства.	7
8	Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства.	6
9	Тема 9. Аналіз грошових потоків підприємства.	7
10	Тема 10. Аналіз ринкової концентрації.	7
Разом		72

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Програмою дисципліни «Економічний аналіз» передбачено виконання двох видів індивідуальних завдань з п'яти на вибір:

1. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою.

2. Написання реферату (есе).

3. Пошук, підбір та огляд джерел за заданою тематикою.

4. Підготовка презентації за заданою тематикою.

5. Переклад літературних джерел іншомовного походження за заданою проблематикою.

Орієнтовний перелік тем для виконання індивідуальних завдань:

1. Фінансова звітність підприємства: структура форм звітності, їхнє призначення.

2. Звітність за сегментами: галузевий та географічний аспект.

3. Класифікація методів для проведення економічних досліджень.

4. Галузевий та міжгалузевий аналіз господарської діяльності підприємств.

5. Маркетинговий аналіз діяльності підприємства.

6. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємства.

7. Рейтинг Forbes «100 найбільших приватних компаній України»: принципи укладання рейтингу та ключові ознаки найбільших компаній.

8. Державні реєстри України: основні види та їх застосування у процесі аналізу діяльності підприємства.

9. Інформаційне та документальне забезпечення аналітичної роботи на підприємстві.

10. Посадові обов'язки та робочі документи фінансового аналітика.

11. Класифікація підприємств України за обсягами економічної діяльності.

12. Класифікація підприємств України за організаційно-правовими формами.

13. Баланс підприємства як інформаційне джерело для аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

14. Звіт про фінансові результати як інформаційне джерело для аналізу рентабельності та ділової активності підприємства.

15. Методи вертикального та горизонтального аналізу: суть методів, показники, методика їхнього розрахунку.

16. Елімінування як прийом детермінованого факторного аналізу: методи ланцюгових підстановок, абсолютних різниць, відносних різниць.

17. Оцінка фінансового стану підприємства: групи коефіцієнтів та їхнє економічне значення.

18. Аналіз ліквідності підприємства.

19. Аналіз рентабельності підприємства.

20. Аналіз платоспроможності підприємства.

21. Аналіз ділової активності підприємства.
22. Аналіз майнового стану підприємства.
23. Аналіз руху грошових коштів підприємства.
24. Аналіз конкурентних позицій підприємства на ринку.
25. SWOT-аналіз: призначення та методика проведення.
26. PESTLE-аналіз: призначення та методика проведення.
27. Бенчмаркінг як спосіб діагностики ринкових позицій.
28. Аналіз трудових ресурсів підприємства.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні дисципліни «Економічний аналіз» використовуються такі методи навчання:

- лекція - з метою розкриття сутності наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою (за всіма темами курсу);
- демонстрація - з метою наочного сприйняття основних документів, які стосуються звітності підприємства та нормативних актів;
- практична робота спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- дискусія - при обговоренні та захисті рефератів та індивідуальних завдань.

Також можуть використовуватися такі методи навчання: мультимедійні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття у вигляді семінарів з мультимедійними презентаціями студентів, практичні заняття у вигляді тренінгів, творчі завдання, самостійна робота з вивченням оприлюднених у системі Google Classroom електронних матеріалів з можливістю проведення консультацій.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Економічний аналіз» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

- поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять, контроль виконання індивідуальних робіт, написання самостійних робіт, написання тестових контролів;
- підсумковий контроль реалізується у вигляді іспиту.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Написання самостійних робіт.
3. Проведення проміжних тестів.
4. Проведення поточно контролю.
5. Проведення підсумкового іспиту.

12. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **іспит**, який складається очно в період призначений навчально-методичним центром або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є відповідь на два теоретичні питання курсу та практичне завдання.

13. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Економічний аналіз» здійснюється в балах відповідно до табл.13.1.

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 13.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота												Розділ II Індивідуальні завдання	Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Змістовий розділ 1				Змістовий розділ 2										
T1	T2	T3	M1	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	M2			
4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	5	10	40	100

*T1, T2, ..., T10 – теми занять

*M1, M2 – модульний контроль

*ІНД – індивідуальні завдання

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру наступних форм:

– усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;

написання самостійних робіт;

– перевірки правильності розв'язання практичних задач;

– експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем.

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 36 балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів.

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі іспиту. Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає 40 балів (див. табл. 13.2).

Таблиця 13.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус 2 бали);
- неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус 4 бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється *«відмінно»*, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дати історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється *«добре»*, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
- при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється *«задовільно»*, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);
- одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;

– висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати іспиту оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на іспиті оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на іспит.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 13.3).

Таблиця 13.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча навчальна програма дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;

- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до іспиту, завдання для перевірки практичних навичок під час іспиту.

15. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Косова Т.Д., Сухарєв П.М., Ващенко Л.О. та ін. - К.: Центр учбової літератури, 2021. – 528 с.
2. Ю.О. Нестерчук. Теорія економічного аналізу. Навч. посіб. / Вид-во ЦУЛ. 2019. - с. 272.
3. Черниш С.С. Економічний аналіз : навчальний посібник / Черниш С. С. – К. : ЦУЛ. – 2019. – 312 с.
4. Синькевич Н.І. «Економічний аналіз»: Курс лекцій. – Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018р. – 97 с.
5. Основи економічного аналізу: навч.-метод. посібник / В.М.Микитюк, Т.М.Паламарчук, О.П.Русак [та ін.]; за ред. В.М.Микитюка. – Житомир: Рута, 2018. – 440 с.
6. В.І. Приймак. Математичні методи економічного аналізу: навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2019. – с. 296.
7. Ю.О. Нестерчук. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. – вид-во ЦУЛ, 2019. – с. 272.
8. Б. Гринів. Економічний аналіз торговельної діяльності: навч. посіб. – Центр навчальної літератури, 2019. – с. 392.

Допоміжна:

1. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика. 2-ге вид. [текст]: навч. посіб. / І.В.Кривов'язюк. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 456 с.
2. Отенко В. І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для ВНЗ / Отенко В. І., Іванієнко В. В., Азарєнков Г. Ф. – Харків: ІНЖЕК, 2015. – 339 с.
3. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник - Хай- Тек Прес, 2016 – 336 с.
4. Антонюк О.П. Економічний аналіз: посіб. / О.П.Антонюк - Київ: «ЛіраК», 2016. - 320 с.
5. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум. Київ: «Ліра-К», 2016. - 296 с.
6. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : підруч. – К. : Київ. Нац. Торг.-екон. Ун-т, 2014. – 540 с.
7. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н.А. / Н.А.Волкова, Р.М.Волчек, О.М.Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, ротاپринт. – 2015. – 310 с.

8. Тринька Л.Я. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська. - К. : Алерта, 2013. - 567 с.
9. Економічний аналіз: навчальний посібник / Б.Є.Грабовецький. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – 85 с.
10. Крук О.М. Економічний аналіз: навч. посіб. для самост. вивч. дисципліни студ. спец. 7.050104, 7.050106 усіх форм навчання / О. М. Крук, О. В. Бабенко. - Краматорськ : ДДМА, 2012. - 167 с.
11. Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз: навч. посібник. – Рівне : НУВГП, 2017. – 156 с.

16. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. База Даних SCOPUS [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scopus.com>.
2. Веб-сайт “Академічна книгарня@онлайн” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.akbooks.com.ua/>.
3. Веб-сайт Бібліотеки Конгресу США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.loc.gov/>
4. Веб-сайт Британської бібліотеки (The British Library) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bl.uk/.
5. Веб-сайт Державної наукової установи “Книжкової палати України імені Івана Федорова” (Київ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrbook.net/>.
6. Веб-сайт Національної бібліотеки Франції (Bibliothèque Nationale de France (BNF)) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bnf.fr/.
7. Веб-сайт Національної парламентської бібліотеки України (Київ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.org/>.
8. Законодавча база Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
9. Колекція посилань на кращі електронні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lyapota.boom.ru/lib.htm>.
10. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
11. Пошукова система GOOGLE АКАДЕМІЯ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scholar.google.com.ua/>.
12. Український лінгвістичний портал “Словники України” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua>.
13. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.